

Državni izpitni center – Skupnost zdravstvenih šol Slovenije

P 1 3 3 S 3 0 1 1 3

ZIMSKI IZPITNI ROK

ZDRAVSTVENA NEGA

NAVODILA ZA OCENJEVANJE

Sreda, 5. februar 2014

POKLICNA MATURA

Moderirana različica

IZPITNA POLA 1

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1	1	♦ B	Pravilni odgovor je 1 točka.
2	1	♦ B	Pravilni odgovor je 1 točka.
3	1	♦ D	Pravilni odgovor je 1 točka.
4	1	♦ A	Pravilni odgovor je 1 točka.
5	1	♦ A	Pravilni odgovor je 1 točka.
6	1	♦ C	Pravilni odgovor je 1 točka.
7	1	♦ B	Pravilni odgovor je 1 točka.
8	1	♦ 3 ♦ 4 ♦ 2 ♦ 1	Vsi pravilni odgovori so 1 točka.
9	2	♦ 4 ♦ 6 ♦ 1 ♦ 2 ♦ 3 ♦ 5	3–4 pravilni odgovori so 1 točka, 5–6 pravih odgovorov sta 2 točki.
10	2	♦ 3 ♦ 1 ♦ 4 ♦ 2 ♦ 6 ♦ 5	3–4 pravilni odgovori so 1 točka, 5–6 pravih odgovorov sta 2 točki.
11	1	♦ Hipoksija je nezadostna oskrba celic in tkiv s kisikom.	♦ Pravilni odgovor je 1 točka. Upošteva se tudi rešitev: ♦ Znižana saturacija SpO ² . ♦ Premalo kisika.
12	1	♦ podančica ali glista ali Enterobius vermicularis	Pravilna rešitev je 1 točka.
13	1	ena od: ♦ iskalni refleks ♦ sesalni refleks ♦ požiralni refleks	1 in več pravih odgovorov je 1 točka.
14	1	♦ pljučna embolija	Pravilni odgovor je 1 točka.
15	1	spremljajoči znaki povišane telesne temperature so: ♦ žeja ♦ glavobol ♦ znojenje ♦ pomanjkanje apetita ♦ utrujenost ♦ splošno slabo počutje ♦ pordela, vroča koža ♦ svetleče oči ♦ s temperaturo se povišuje frekvenca pulza in dihanja. Pri dvigu telesne temperature za 1 °C se pulz pospeši za 8 do 12 utripov na minuto.	4 pravilne rešitve in več je 1 točka.
16	1	dve od: ♦ Na embalaži vlažilca za enkratno uporabo je naveden rok uporabe. ♦ Uporabljamo ga samo za enega pacienta. ♦ V vlažilcu mora biti vedno dovolj sterilne destilirane vode. ♦ Pri menjavi vlažilne posodice mesto navoja razkužimo.	2 ali več pravih rešitev je 1 točka.

17	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ umivanje rok ♦ razkuževanje rok ♦ nega kože rok ♦ uporaba zaščitnih rokavic ♦ tehnika nedotikanja 	3 in več pravih odgovorov je 1 točka.
18	2	Zmanjševanje, ali odstranjevanje pritiska in preprečevanje strižne sile: <ul style="list-style-type: none"> ♦ mehko ležišče brez gub, z individualno prilagojenimi pripomočki, ♦ antidekubitalne blazine različnih velikosti, ♦ razbremenitev posebno izpostavljenih mest (dodatne blazine, ovčje krzno), ♦ aktivno in pasivno razgibavanje bolnika (hoja, posedanje na stol), Obračanje bolnika: <ul style="list-style-type: none"> ♦ nenehno 24 ur na dan, ♦ bolnike na meji ogroženosti obračamo na 3–4 ure, ogrožene vsaki dve uri, zelo shujšane ali zelo debele pa vsako uro, ♦ načrt obračanja – obračalni list (priimek in ime bolnika, datum, čas, najden v položaju, obrnjen na, podpis). Nega kože: <ul style="list-style-type: none"> ♦ umivanje (prhanje, kopanje), ♦ pri občutljivi in suhi koži uporabljamo nevtralna mila, da ohranjamo njeno kislost, ki nas ščiti pred bakterijami, ♦ kožna zaščita z vtiranjem kreme, ki kožo prehranjuje in preprečuje izsušenost, ♦ čisto, suho, mehko perilo in posteljnina brez gub, ♦ nega potne kože, ♦ osvežilno umivanje z blago masažo (vendar ne, če so na koži že vidne spremembe). Dobra prehranjenost bolnika: <ul style="list-style-type: none"> ♦ bogata beljakovinska in vitaminska prehrana dviguje odpornost, ♦ dovolj tekočine. 	3–4 pravilni odgovori so 1 točka, 5 in več pravih odgovorov sta 2 točki.
19	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Bolnica naj za nego las ne uporablja močnih negovalnih sredstev (lak za lase, barva za lase). ♦ Izogiba naj se močnih sušilcev in sponk za lase. ♦ Izogiba naj se premočnemu krtačenju in česanju las. ♦ Omeji naj umivanje las in uporablja blage šampone. ♦ Nosi naj kratke lase. ♦ Če izgubi lase naj, nosi pokrivala ali lasulje. ♦ Duševna podpora. 	3 pravilni odgovori so 1 točka, 4 in več pravih odgovorov sta 2 točki.

20	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Uporabimo osebno varovalno opremo (rokavice, maska). ◆ Pri izkašljevanju bolnika posedemo in nagnemo nekoliko naprej. ◆ Ponudimo mu papirnat robček. ◆ Poskrbimo, da ima vedno na voljo dovolj papirnatih robčkov, ki jih odmetava v vrečo za smeti. ◆ Omogočimo mu, da si po izkašljevanju umije roke. ◆ Izkašljevalne vaje naj izvaja po navodilu fizioterapevta. ◆ Po naročilu zdravnika izvajamo zbiranje, merjenje, opazovanje, odvzem in odpošiljanje sputuma (izmečka) na preiskavo. ◆ Če bolnik potrebuje pomoč pri izkašljevanju, ga z rokami plosko primemo za spodnji del prsnega koša (abdominalni prijem), s čimer ublažimo bolečino pri izkašljevanju. 	3 pravilni odgovori so 1 točka, 4 in več pravilnih odgovorov sta 2 točki.
21	2	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ◆ starost (koža je slabo prekrvljena) ◆ pomanjkanje beljakovin (zaradi slabše prekrvljenosti) ◆ pomanjkanje vitaminov (C, A in D) ◆ ishemija zaradi pritiska ◆ nekatere bolezni (sladkorna bolezen, arterioskleroza, anemija) ◆ radioterapija, zdravljenje s citostatiki 	2 pravilna odgovora sta 1 točka, 3 in več pravilnih odgovorov sta 2 točki.
22	2	<ul style="list-style-type: none"> ◆ S puščico označena mesta: zadnji del glave, lopatici, trtica, sednica, pete in konice prstov na nogi. 	3–4 pravilno označena mesta so 1 točka, 5 in več pravilno označenih mest sta 2 točki.
23	1	<ul style="list-style-type: none"> ◆ 4 ◆ 5 ◆ 1 ◆ 3 ◆ 2 	

IZPITNA POLA 2

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
1.1	1	mogoči zapleti pri bruhanju so: <ul style="list-style-type: none"> ♦ aspiracija izbruhane vsebine v dihala ♦ zadušitev ♦ dehidracija ♦ poruši se acidobazično in elektrolitsko ravnovesje 	2 in več pravih odgovorov je 1 točka.
1.2	1	tri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ količino ♦ barvo ♦ vonj ♦ primesi ♦ čas bruhanja ♦ pogostost bruhanja 	3 in več pravih odgovorov je 1 točka.
1.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Opazujemo splošno počutje bolnika. ♦ Merimo vitalne funkcije dvakrat dnevno in po potrebi. ♦ Opazujemo čas iztekanja infuzijske tekočine, število kapljic/min. ♦ Opazujemo položaj (lego) intravenske kanile. ♦ Opazujemo vbodno mesto in okolico intravenske kanile. ♦ Nadzorujemo količino iztekle infuzije. 	3–4 pravilni odgovori je 1 točka, 5 in več pravih odgovorov sta 2 točki.
1.4	2	pet od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ bolnika namestimo v sedeči ali bočni položaj ♦ opazovanje izbruhane mase ♦ nadomeščanje tekočine ♦ vodenje bilance tekočin ♦ izvajanje osebne higiene ♦ higiena ustne votline ♦ pomoč pri bruhanju ♦ redno menjavanje oblačil in posteljnega perila ♦ bolnika pomirjamo ♦ izvajamo terapijo po naročilu zdravnika ♦ dokumentiramo 	3–4 pravilni odgovori so 1 točka, 5 in več pravih odgovorov sta 2 točki.
Skupaj	6		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	1	♦ 120/80 mm Hg ali 100–130/60–85 mm Hg.	Pravilni odgovor je 1 točka.
2.2	2	Dejavniki tveganja za nastanek hipertenzije so: <ul style="list-style-type: none"> ♦ debelost ♦ ateroskleroza ♦ čezmerno uživanje kuhinjske soli ♦ čezmerno pitje alkoholnih pijač ali prave kave ♦ kajenje ♦ uporaba kontracepcijskih tablet in drugih hormonskih zdravil ♦ stres ♦ pomanjkanje telesne dejavnosti 	3 pravilni odgovori so 1 točka, 4 in več pravih odgovorov sta 2 točki.
2.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ prehrana z manj soli in manj (nasičenih) maščob ♦ opustitev razvad (kajenje, čezmerno uživanje alkohola, pitja prave kave) 	Odgovor prehrana z manj soli in manj maščob je 1 točka.

2.4	2	štiri od: <ul style="list-style-type: none"> ♦ opustitev razvad (kajenje, čezmerno uživanje alkohola, pitja prave kave) ♦ redna telesna dejavnost ♦ izogibanje stresnim dejavnikom ♦ nadzor in vzdrževanje primerne telesne mase ♦ redno merjenje krvnega tlaka in drugih vitalnih funkcij ♦ redno upoštevanje predpisane terapije (jemanje zdravil za zniževanje krvnega tlaka) ♦ po zdravnikovem naročilu preverjamo vrednosti holesterola in trigliceridov v krvi ♦ bolnika spremljamo na naročene preiskave ♦ opazujemo in dokumentiramo splošno bolnikovo počutje, nastanek edemov, glavobola ... 	3 pravilni odgovori so 1 točka, 4 in več pravih odgovorov sta 2 točki.
Skupaj	6		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
3.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Kolonoskopija je endoskopska preiskava debelega črevesa. 	Pravilni odgovor je 1 točka.
3.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Bolnik dobi pisna in ustna navodila o pripravi na preiskavo. ♦ Pripravimo dokumentacijo (izvide, napotnica). ♦ Bolnik opravi laboratorijske preiskave o času strjevanja krvi. ♦ Nekaj dni pred preiskavo naj uživa lahko prebavljivo hrano. ♦ Bolnik opravi čiščenje črevesa po navodilu. ♦ Glede jemanja zdravil se posvetuje z zdravnikom. ♦ Bolnik mora biti tešč. ♦ Prepovedano je kajenje (najmanj 8 ur pred preiskavo). ♦ Črevo mora biti »čisto« in brez ostankov blata. ♦ Pred preiskavo bolnik izprazni mehur. ♦ Bolniku damo premedikacijo po naročilu zdravnika. 	3 pravilni odgovori so 1 točka, 4 in več pravih odgovorov sta 2 točki.
3.3	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Simsov ali bočni položaj. 	Pravilni odgovor je 1 točka.
3.4	1	najpogostejši mogoči zapleti pri kolonoskopiji so: <ul style="list-style-type: none"> ♦ krvavitev ♦ perforacija ♦ okužba 	2 in več pravih odgovorov je 1 točka.
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
4.1	1	♦ zaprtje ali obstipacija	Pravilni odgovor je 1 točka.
4.2	2	štiri od ♦ nepravilna prehrana ♦ premalo zaužite tekočine ♦ premalo gibanja (telesne aktivnosti) ♦ razpoka zadnjika ♦ anatomske nepravilnosti prebavnega sistema ♦ psihogeni dejavniki ♦ dednost, družinska nagnjenost	3 pravilni odgovori so 1 točka, 4 ali več pravilnih odgovorov sta 2 točki.
4.3	2	štiri od: ♦ uživanje zdrave mešane prehrane z dovolj balastnimi snovmi (sadje, zelenjava) ♦ uživanje dovolj tekočine (sadni sokovi, čaj) ♦ masaža trebuha v smeri urinega kazalca ♦ opazovanje formiranosti blata, primesi in vsakodnevnega izločanja ♦ izvajanje higiene intimnega predela ♦ aplikacija odvajala po naročilu zdravnika ♦ navajanje otroka na redno odvajanje blata ♦ nudenje psihične podpore (otoka potolažimo)	3 pravilni odgovori so 1 točka, 4 in več pravilnih odgovorov sta 2 točki.
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
5.1	2	tri od: ♦ krvavitev ♦ bruhanje ♦ vrtoglavica ♦ infekcija ♦ bolečina na mestu operativne rane ♦ poškodbe urinarnega trakta	2 pravilna odgovora sta 1 točka, 3 in več pravilnih odgovorov sta 2 točki.
5.2	2	pet od: ♦ merjenje vitalnih funkcij, zavesti ♦ preverjanje višine fundusa uterusa s tipanjem ♦ preverjanje lohije ♦ opazovanje operativne rane ♦ nadzor nad bilanco tekočin ♦ nadzor nad izločanjem urina in blata ♦ izvajanje osebne higiene in higiene rok ♦ dajanje terapije po naročilu zdravnika ♦ izvajanje telesnih vaj ♦ omogočimo sožitje med materjo in novorojenčkom po carskem rezu ♦ uživanje lahke, uravnotežene prehrane	3–4 pravilni odgovori so 1 točka, 5 in več pravilnih odgovorov sta 2 točki.
5.3	1	tri od: ♦ barva ♦ količina ♦ vonj ♦ gostota ♦ trajanje ♦ bolečina v predelu trebuha	3 in več pravilnih odgovorov je 1 točka.
Skupaj	5		

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
6.1	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Poškodbe z električnim tokom so odvisne od jakosti električne napetosti, trajanja, poti toka skozi telo in upornosti tkiva. 	2 in več pravih odgovorov je 1 točka.
6.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ Poskrbimo za lastno varnost. Pri reševanju z mesta poškodbe poskrbimo za prekinitev stika z virom električnega toka (izključimo glavno stikalo, odvijemo varovalko, izvlečemo vtič, prekinemo tokokrog). Ob morebitni poškodbi s tokom visoke napetosti pokličemo na električno centralo in se ne približujemo žici na tleh v razdalji več kot 20 metrov. ♦ Ocenimo stanje poškodovanca (odzivnost, sprostimo dihalno pot, krvni obtok). ♦ Nezavestnega položimo v »položaj za nezavestnega«. Upoštevamo morebitne pridružene poškodbe (zlomi, poškodba hrbtenice). ♦ Pokličemo št. 112. ♦ Če ne kaže znakov življenja, začnemo izvajati temeljne postopke oživljanja. ♦ Poškodovanca neprekinjeno nadziramo do prihoda reševalcev. ♦ Rane sterilno povijemo in poškodovanca pokrijemo. ♦ Električnih opeklin ne hladimo. 	3 pravilni odgovori so 1 točka, 4 in več pravih odgovorov sta 2 točki.
Skupaj	3		